

ÇOCUK GELİŞİMİ VE EĞİTİMİ

Meslek seçimi, bireyin hayatında önemli kararlar arasında yer aldığı için, dikkatle üzerinde durması gereken konulardan biridir. Bireyin, hayatının bir bölümünü elde etmeye harcadığı mesleği, gelecekteki yaşam tarzını büyük ölçüde belirler. Seçilen meslekle birlikte, nasıl bir iş ortamında çalışılacağı ve nasıl bir yaşam sürdürüleceği de tespit edilmiş olur. Toplumsallaşma, çevreye uyum, kendini ifade etme, yeteneklerinin farkına varma, becerilerini geliştirme gibi bireysel yararın yanında ülkelerin gelecekteki başarıları da kişilerin doğru mesleklerde çalışmalarıyla ilgilidir. Mesleğini doğru seçen ve işinin öneminin bilincinde olan bireyler, ülkenin verimliliğine önemli katkı sağlayacaktır.

Günümüzde meslek seçeneklerinin artması, meslekte uzmanlaşma ve mesleğe hazırlanmanın uzun süreli eğitimi gerektirmesi; meslek seçiminin önemini daha da artırmıştır. Meslekleriyle ilgili karar verme aşamasında olan öğrencilerin isabetli karar verebilmeleri için seçeceği meslek hakkında ayrıntılı bilgi edinmesi, kendi özellikleri ile mesleğin gerektirdiği özelliklere ne kadar sahip olduğunun farkında olması başarının ilk adımları arasındadır.

Bu faaliyet ile çocuk Gelişimi ve Eğitimi alanı altında yer alan meslekleri tanıyabileceksiniz.

A. ALANIN MEVCUT DURUMU VE GELECEĞİ

0-18 yaş çocuklarının gelişim alanlarını (fiziksel, psikomotor, bilişsel, dil, sosyal ve duygusal) ve özelliklerini tanıyıp alışkanlık ve gereksinimleri konusunda bilgi kazanmış olan, onların sorunlarını giderici önlemler alabilen, özel eğitime gereksinim duyan çocukları tanıyıp bu çocuklar için uygun eğitim ortamını düzenleyebilen, anne ve çocuk sağlığı konusunda bilinçli olan, 0-12 yaş çocuklarında görülebilen hastalıkların belirtilerini, korunma yollarını ve bakımını bilen, ilk yardım konusunda bilgi ve beceri kazanan, erken çocukluk eğitim kurumlarında program hazırlayıp uygulayabilen, bu yaş çocuklarının ilgilerine, yeteneklerine, gelişim düzeylerine ve gelişen teknolojiye uygun drama, müzik, sanat ve Türkçe dil etkinlikleri uygulayabilen, eğitici oyuncaklar hazırlayabilen, kullandığı araç gerecin basit bakım ve onarımını yapabilen, çalıştığı iş yerinde günlük menü ve yiyecekleri ilkelere uygun hazırlayabilen, kendi alanındaki mesleki ve teknik becerilerini kullanarak iş yerinde ve çevresindeki sorunları çözebilen, teknolojik gelişmelere açık, girişimci, problem çözme becerisine sahip, çevresiyle uyumlu ilişkiler kurabilecek nitelikte meslek elemanı yetiştirmeyi amaçlayan keyifli bir alandır.

Meslek elemanları, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı Anadolu kız meslek ve kız meslek liseleri, ilköğretim okulları ile resmî ve özel kurumların kreş, yuva, anaokulu, ana sınıfı gibi erken çocukluk eğitim kurumlarında, rehabilitasyon merkezlerinde ve çocuk kulüplerinde çalışabilirler.

Erken çocukluk yılları (okul öncesi eğitim) çocuğun gelişiminin en hızlı olduğu dönemdir. Kadının çalışma hayatına atılması ve okul öncesi eğitimin öneminin giderek daha da anlaşılması nedeniyle alan hızla gelişmiş, bu da okul öncesi eğitim kurumlarına olan talebi artırmıştır. Bu kurumlarda görev alacak nitelikli ve iyi yetişmiş eleman ihtiyacı da gün geçtikçe önem kazanmaktadır.

B. ALANIN ALTINDA YER ALAN MESLEKLER

- Erken Çocuklukta Öğretmen Yardımcılığı
- Özel Eğitimde Öğretmen Yardımcılığı

Bu alan altında ayrıca bakıcı annelik ve yardımcı elamanlık meslekleri de bulunmaktadır.

ERKEN ÇOCUKLUKTA ÖĞRETMEN YARDIMCISI

Tanımı:Erken çocukluk öğretmen yardımcısı, çocuğun gelişim ilkelerine uygun eğitim programını uygulamada öğretmene yardımcı olma yeterliklerine sahip nitelikli kişidir.

ÖZEL EĞİTİMDE ÖĞRETMEN YARDIMCISI

Tanımı:Özel eğitimde öğretmen yardımcısı, özür grubuna uygun eğitim programını uygulamada öğretmene yardımcı olma yeterliklerine sahip nitelikli kişidir.

Erken çocuklukta ve özel eğitimde öğretmen yardımcısının görevleri;

- Plan yapmak, uygulamak,
- Mesleğiyle ilgili programlama yapmak,
- Fiziksel ortamın güvenliğini sağlamak,
- Çocuk sağlığı ve hastalıkları konusunda bilgi ve beceri sahibi olmak,
- Öz bakım becerilerini geliştirmek,
- İnsan ilişkileri ve becerilerini geliştirmek,
- Sosyal gelişimi desteklemek,
- Bilişsel gelişimi desteklemek,
- Psikomotor gelişimi desteklemek,
- Türkçe dil gelişimine yardımcı olan etkinlikler hazırlamak,
- Duygu ve düşüncelerini ifade edebilmelerine yardımcı olmak,
- Çocuğun cinsel kimliğini tanımasına destek olmak,
- Animasyon çalışmalarını yapmak ve rehberlik etmek,
- Organizasyon yapmak,
- Yaparak yaşayarak öğrenmeyi desteklemek,
- Çocukları tanıma tekniklerini uygulamak,
- Mesleki eğitimle ilgili etkinlikleri takip etmek,
- Çocukların duygu ve düşüncelerini ifade edebilmelerine yardımcı olmaktır.

C. MESLEK ELEMANLARINDA ARANAN ÖZELLİKLER

Erken çocukluk eğitim kurumlarında öğretmen yardımcısı olmak isteyenlerin; alan bilgisine sahip görme, işitme problemi olmayan, Türkçeyi doğru kullanan, görgü kurallarını bilen ve uygulayan, fiziksel ve ruhsal yönden sağlıklı, el ve parmaklarını ustalıkla kullanabilen, yaratıcı, araştırmacı,

gelişime açık, iletişim becerisine sahip, ekip çalışmasına uygun, hoşgörölü, iş disiplinine sahip, planlı, organizasyon yapabilen, pratik, problem çözme becerisine sahip, sabırlı kimseler olmaları gerekir. Bu elemanların ayrıca çocuğun kişisel özelliklerinin ve yeteneklerinin ortaya çıkmasında destek olmaları gerekir.

D. ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Erken çocukluk eğitim kurumlarında öğretmen yardımcısı, çalışmalarını kapalı ve açık alanlarda yapabilir. Öğretmen yardımcısı görevini yaparken diğer çalışanlarla iş birliğı ve eş güdüm içinde olmalıdır. Çocukları seven, sabırlı ve yaratıcı kişiler bu meslekte mutlu ve başarılı olurlar.

E. İŞ BULMA İMKÂN LARI

Kamu kuruluşlarına bağılı kreşlerin, özel yuva ve anaokullarının, gündüz bakım evlerinin artmasıyla birlikte çalışma alanı genişleyen bir meslektir. Kız meslek lisesi çocuk gelişimi ve eğitimi mezunları, kreş, yuva, anaokulu, ana sınıfı, rehabilitasyon merkezleri ve çocuk kulüplerinde öğretmen yardımcısı olarak görev yapabilirler. Özel kreşlerde çalışan çocuk bakıcılarında kız meslek lisesi çocuk gelişimi ve eğitimi bölümünü bitirmiş olma şartı aranmaktadır.

F. EĞİTİM VE KARİYER İMKÂN LARI

Anadolu kız meslek ve kız meslek liseleri, Çocuk Gelişimi ve Eğitimi alanından mezun olanlar, çocuk gelişimi ve eğitimi, okul öncesi eğitimi öğretmenliğı, okul öncesi öğretmenliğı (açık öğretim), işitme engelliler öğretmenliğı, görme engelliler öğretmenliğı, zihinsel engelliler öğretmenliğı, üstün zekâlılar öğretmenliğı, sosyal hizmetler yüksekokulu bölümlerini tercih edebilirler. Lisans eğitim süresi 4 yıldır.

Ayrıca, Anadolu kız meslek ve kız meslek liseleri, Çocuk Gelişimi ve Eğitimi alanından mezun olanlar, istedikleri takdirde, çocuk gelişimi ön lisans programına sınavsız geçiş için başvurabilirler. Gereken koşullara sahip oldukları takdirde yerleştirilebilirler.

Çocuk gelişimi ve eğitimi bölümünden mezun olanların, özel okullar ve devlet okullarında okul öncesi eğitim kurumlarında, çocuk kulüplerinde, Anadolu kız meslek ve kız meslek liselerinde çalışma olanağı vardır. Bu bölümden mezun olanlar hastanelerin çocuk oyun odalarında, oyuncak sanayisinde, ana çocuk sağlığı merkezlerinde fiziksel ve ruhsal gelişimin izlenmesinde danışman, televizyon ve radyo çocuk program yapımcısı, çocuk kitapları hazırlamada danışman olarak çalışabilirler.

Mesleki eğitim merkezleri çıraklık eğitimi uygulama kapsamına alınan illerde ve meslek dallarında aday çırak, çırak, kalfa ve ustalara eğitim vermek ve çeşitli meslek kursları açmak suretiyle sanayinin ihtiyaç duyduğu nitelikli ara insan gücünü yetiştirmek amacıyla açılan eğitim kurumlarıdır.

Halk eğitimi merkezleri yaşam boyu öğrenme perspektifi içerisinde her zaman ve her yerde uygulanabilecek yaygın eğitim programları ile her yaş ve düzeyde bireylere eğitim sunmaktadır.

Mesleki eğitim merkezlerinde, Çocuk Gelişimi ve Eğitimi alanında eğitim verilmektedir. Modüler programlarla meslek liseleri arasında paralellik sağlandığından dolayı yatay ve dikey geçişler olabilmektedir.